

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

REFLEXE MÉDIA FOTOGRAFIE

Sergey Lelyukh

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Užitá fotografie

Diplomová práce

REFLEXE MÉDIA FOTOGRAFIE

Vedoucí práce: MgA. Vojtěch Aubrecht
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň 2018

Chtěl bych poděkovat za přínosné konzultace Vojtěchu Aubrechtovi.

Za pomoc s překladem teoretické části Tomáši Fialovi.

Obsah:

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace.....	6
2. Téma a důvod jeho volby.....	8
3. Cíl práce.....	10
4. Proces přípravy, proces tvorby, technologická specifika.....	11
4.1 Vlastnosti práce s akvarelem.....	11
4.2 Příprava fotografie pro tisk.....	13
4.3 Volba žánru	14
5. Popis díla.....	15
6. Přínos práce pro daný obor.....	16
7. Seznam použitých zdrojů.....	17
8. Resumé	18
9. Seznam příloh	19

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace.

Vzhledem k tomu, že textová struktura je pevně daná, pokusím se ji dodržet. Moje diplomová práce začínala analýzou vlastní tvorby. Rozhodl jsem začít od samého začátku. Navzdory tomu, že dělám diplomovou práci z fotografie, více než polovinu svého života jsem se zabýval akvarelovou malbou. Poprvé jsem splnil přijímací zkoušku na výtvarnou školu ve věku šesti let a rovnou se začal učit malovat akvarelem. O rok později jsem však byl vyřazen ze školy, protože jsem neuměl psát a nemohl jsem tak složit zkoušku z dějin umění. V jedenácti letech jsem se náhodou dostal na výstavu prací studentů školy Andriaka v Moskvě (předloha-1) a byl jsem tak nadšený, že jsem se rozhodl znovu přihlásit na školu pro studium technik práce s akvarelem. Samotnému je mi těžké vysvětlit svoji lásku k akvarelu, grafice a malbě obecně. Už od dětství jsem sbíral různé druhy akvarelových papírů. Zájem o fotografování se začal projevovat až později a podvědomně jsem pak začal více fotit než malovat. Pokud se budu opírat o mé fotografie v posledních letech, například o bakalářskou práci „intervence“ (předloha-2), nebo sérii fotografických koláží nafocených telefonem „inface“ (předloha-3). S jistotou mohu říci, že mě tolik nebaví proces fotografování, jako postprodukční zpracování fotek. Zpracováním fotografie mohu zaměřit pozornost diváka na zajímavé a důležité momenty, aniž by musel být natolik zničen dokumentární charakter, syrová povaha fotografie.

Pokud pak budeme brát v potaz sérii „cizorodost“ (předloha-4) je možné dospět k opačnému závěru, tedy že moje práce je interpretací reality. Možná na první pohled fotografie působí syrové, ale ve skutečnosti jde o komplikované fotokoláže. Nakonec pak nesmím opomenout koláž čajových sáčků (předloha-5) tištěných na papír blízky strukturou k papíru, z kterého jsou vyrobeny čajové sáčky. Tato koláž pak byla ručně kolorována čajem.

Zdá se mi, že tato koláž byla začátkem mého experimentu kombinace fotografie a malby.

Největší zájem mám o prostor, který vzniká mezi fotkou a akvarelem. Jako autor jsem se zasekl někde mezi těmito dvěma technikami. Inspirací pro moji tvorbu jsou pak např. Lars Lerin (předloha-6,7,8) Joseph Zbukvic (předloha-11) fotograf Alexander Gronsky (předloha -9,10).

2. Téma a důvody jeho volby.

Ode dne, kdy jsem se přihlásil na magisterské studium, už běží třetí rok. Za tuto dobu jsem si zvykl na nekonečné otázky o tom, jak je možné studovat fotografii šest let? Co vlastně studujeme a k čemu to všechno potřebuji? Dnes je fotografem každý. Každý kdo má fotoaparát s odnímatelným objektivem se rázem stává fotografem profesionálním. Ať jsem odpovídal pratically jakkoliv, vždy jsem se shledal s nepochopením.

Poslední dobou docházelo k tomu, že skutečný svět kolem mě mi nenechával moc prostoru na volnou tvorbu, natož aby jsem měl možnost pracovat na tématech, které mě zajímají, a tak jsem šel studovat dalších tři roky.

Během výběru tématu diplomové práce, jsem měl jasnou představu o tom, co chci dělat. Přitahovala mě hranice mezi fotografií a malbou. Vždycky jsem se zajímal o rozdíl v kompoziční struktuře malířských a fotografických děl. Stejně zajímavý je pak rozdíl ve vnímání fotografie a malby. Na kresbu či malbu divák kouká jinak, než na fotografii. Stejný motiv vyvíjený v technice malování a fotografování vyvolává zcela odlišné emoce, přestože v obou případech je výsledkem zobrazení reality na ploše. Ještě zajímavější je pochopit, jak fotografie ovlivňují malbu a zároveň jak malba ovlivňuje fotografii. Domnívám se, že ještě není jasné, zda jsou tyto dvě techniky přátelské a vzájemně se doplňují, nebo zda se jedná o vzájemné rivaly? Dále pak nechápu svůj vlastní přístup.

Jaktože když vidím jeden motiv tak hned chci brát do ruky štětec a v jiném či podobným případě/motivu fotoaparát? Jako autor, který používal oba výtvarné jazyky, jsem se rozhodl pro jejich kombinaci. Propojit v jedné rovině dva podobné a tolik odlišné žánry.

V loňském roce jsem se při práci nad poslední klauzurou (předloha -12) byl schopen poměrně hluboko ponořit do daného tématu a

získal jsem tím další otázky, na které jsem hledal odpovědi. Volba tématu k další práci z toho důvodu tedy vůbec nebyla obtížná. Jako téma mé diplomové práce jsem zvolil «reflexe média fotografie». Při výběru tématu jsem byl odhodlán zvolit nejvíce otevřené téma pro nadcházející experiment. Nevěděl jsem, jaký bude konečný výsledek mé práce, ale měl jsem představu, jakým směrem chci pracovat. Téma pak poskytovalo dost velký prostor pro můj experiment a zároveň se v něm doslova odrážely moje dosavadní znalosti a tvorba.

3. Cíl práce.

Mým cílem bylo vytvořit vyváženou kombinaci fotografie a akvarelu. V jedné práci jsem se snažil sjednotit prvky fotografie a malby a zároveň mezi nimi zachovat rovnováhu.

4. Proces přípravy, proces tvorby.

První a pravděpodobně nejtěžší rozhodnutí celé práce bylo řešení, jak vytisknout fotografii na akvarel. V dnešní době jsou možnosti tisku téměř neomezené. Moje rozhodnutí pak bylo diktováno několika faktory:

-Chtěl jsem se vyhnout efektu kolorované fotografie.

-Nemohl jsem pracovat s akvarelem na potištěném papíru, protože akvarelovou barvu nejde nanášet na typografické barvy.

-Chtěl jsem dosáhnout okamžiku, kdy se práci nejde reprodukovat. Při kreslení na fotografii má autor vždy možnost vytisknout další kopii a zopakovat pokus. Při tisku fotografie na původní akvarel ale získáváme originál, unikátní a jedinečný. Možná to není nejúspěšnější způsob, ale je originální.

Aby jsem mohl začít pracovat na projektu, musel jsem rozebrat vlastnosti akvarelu a fotografie.

4.1 Vlastnosti práce s akvarelem.

Nejdříve bylo nutné najít vhodný papír, jehož vlastnosti by byly stejně vhodné jak pro malbu, tak pro fotografii. Během práce na projektu jsem testoval desítky typů papíru. Akvarelový papír má mnoho různých vlastností, jako například:

- gramáž
- hustota
- struktura
- barevnost
- výrobní technologie.

Akvarelový ručně dělaný papír, ve kterém jsou všechny výše uvedené vlastnosti, je velmi nestabilní.

Problém s výběrem papíru byl vcelku rozsáhlý. Každý typ papíru je určen pro různé techniky práce s akvarelem, určený pro různé efekty. Technika a způsoby malování tedy pokaždé musely být změněné podle fotografie a typu papíru. Velikost práce pak byla také neméně důležitým faktorem. To, co jsem zkoušel na malých papírech, často nefungovalo na velkém. Maximální velikost kvalitních akvarelových papírů je 70x100 cm, konečná velikost mé práce je 62x88 cm, což je v mém případě maximální možná velikost, s kterou se dalo pracovat. Takový formát není úplně typický pro akvarely.

Papíry, které byly ověřené akvarelem, zpravidla téměř vždy nebyly vhodné pro tisk. Nejvyšší kvality papírů obsahují až 100% bavlny. Bez ohledu na to, jaký má tento papír hustotu, je s takovým obsahem velmi podobný látce, což při tisku otvírá celou řadu problémů. Akvarelové papíry s obsahem kartonu více než 50% vhodné pro tisk v podstatě nejsou. Papír je silně deformován vzduchem, kterým ho plotr drží na stole tiskárny, což zhoršuje kvalitu tisku a mění celkovou barevnost (předloha-11). Na druhou stranu papír, který se skládá z 100% celulózy po tisku získává nepříjemně silný lesk, který ruší prohlížení fotografií.

Důležité je také poznamenat, že bez ohledu na složení a hustotu, kterou papír má, se při malování akvarelem vždy deformuje. Tím pádem jsem musel napínat papíry na rám, stejně jako malířské plátno. Také je důležité, aby byl samotný rám dokonale rovný, protože deformovaný list nelze přesně připevnit k tiskárně. To značně komplikovalo tiskový proces a zhoršovalo výslednou kvalitu. Práce s akvarelem v tak velkém formátu vyžadovala různé dovednosti a přístupy. Komplikovaným úkolem bylo nejen pracovat v tak velkém měřítku, ale také udržet papír v původním stavu .

4.2 Příprava fotografie pro tisk.

Některé fotografie byly pořízené telefonem. Kvalita fotografie neměla žádný vliv na výsledek tisku na akvarel. Naopak fotografie s výrazným šumem a pixelováním se docela zajímavě propojovaly s technikou akvarelu. V malbě a kresbě se šum a pixel se vůbec nevyskytuje. Tiskem snímku s pixely a šumem na akvarel jsem dosáhl výsledku s charakteristickými rysy malby a fotografie. Z toho důvodu jsem při přípravě fotografií pro tisk přidal a zvýraznil pixely a šum. Velkou výhodou během zpracování byla možnost deformovat fotografii v editoru, čímž jsem mohl zvýšit nebo naopak snížit posun tisku.

Zkoušel jsem také tisknout barevné fotografie na barevné akvarely, ale výsledek byl nepředvídatelný a byl jsem jím skoro pokaždé zklamán. Rychle jsem se proto vzdal barevné fotografie a pokračoval v experimentu výhradně s černobílou fotografií. Všechny fotografie v sérii byly vytištěny černobíle na barevné akvarely. Tento přístup mi pomohl zvýraznit strukturu, kontrasty a malé detaily na fotografii, při zachování barvy a atmosféry akvarelu. Při zpracování fotografií byla některá místa záměrně smazána, zesvětlena nebo naopak ztmavena. Před tiskem fotografií na akvarel jsem snížil sytost fotografie přibližně na 30%. Někdy jsem tiskl stejnou fotografii dvakrát, či třikrát za sebou. Tento způsob vrstvení tisku mi umožnil ovládat tón fotografie v procesu tisku. Pokud byla fotografie zbytečně tmavá a nebylo pod ní vidět žádnou malbu, vznikala nepříjemný efekt fotografie vytištěné na špinavém papíře.

4.3 Volba žánru.

Ze všech žánrů je mi krajina nejbližší. Krajina, především městská, je v podstatě jediným žánrem, ke kterému se neustále vracím. Vlastně můžeme mluvit o takové sociální krajině. Zajímá mě svět, který lidé vytvářejí kolem sebe, pro sebe. Také mě zajímá možnost jiného způsobu vnímání. Vzpomínám si na své emoce od první návštěvy Prahy. Teď mám zcela jiné, odlišné pocity od města, ačkoli se město výrazně nezměnilo. Tato série mi umožnila pracovat s novými motivy. Motivy, které bych nezvolil ani pro malbu ani pro fotografie. Ve chvíli, kdy jsem vypracoval takovou hybridní techniku, objevil jsem pro sebe příležitost pracovat s novými pohledy na město. Okamžitě jsem se rozhodl udělat řadu městských krajin. Na začátku experimentu jsem zkoušel i zátiší (předloha-12). Ale po několika pokusech jsem dospěl k závěru, že technika tisku na akvarel je vhodnější pro krajinu.

Předtím, než jsem zahájil zpracování finální série, jsem nafotil řadu krajin, které jsem chtěl mít v sérii. Technika, kterou jsem si vymyslel, byla dobrým propojovacím prvkem. Mohla sjednotit zcela odlišné fotografie do jednoho souboru. Když jsem připravil všechny fotografie, začal jsem pracovat s akvarelem. Všechny práce jsou prováděny v omezené, monochromatické barevnosti.

Monochromatickou barevnost jsem zvolil z toho důvodu, že nadměrně jasné a výrazné barvy k sobě přitahovaly zbytečně velkou pozornost, což mělo tendenci porušit rovnováhu mezi fotografií a malbou.

5. Popis díla.

Shrnutím výsledků mé práce mohu říci, že mám řadu městských krajin, které vyráběny v hybridní technologii/technikou. Počínaje s tímto projektem jsem očekával, že budu schopen rozhodnout zda jde o konfrontaci nebo přátelství dvou různých technik. Čím více jsem experimentoval, tím více jsem chtěl spojit dvě techniky do jedné a propojit je tak, aby hranice mezi nimi byla propustná, téměř neviditelná. Chtěl jsem, aby práce měla stejně jasné rysy fotografie a akvarelu, přitom ale tvořila jednotný celek. Možná, že dnes v uměleckém prostředí neexistuje žádná konfrontace akvarelů a fotografie. Fotografie a akvarelová malba má dlouhou historii a popularitu. Zdá se, že jsem zmíněnou konfrontaci technik cítil spíše v sobě. Často jsem si musel vybírat mezi fotografií a akvarelem. Tato série mi pomohla usměrnit osobní konfrontaci mezi těmito dvěma žánry a vytvořit dílo, které propojuje oba břehy mé tvorby.

6. Přínos práce pro daný obor.

Myslím si, že jde o jeden z nejsložitějších odstavců. Podle mého názoru jeho název není zcela korektní. Teď, hned po dokončení práci nad souborem, je těžké objektivně posoudit, co moje práce přinesla do oboru.

S jistotou však můžu říci, že jsem se snažil přistupovat k problematice z jiného úhlu. Postup procesu, který jsem si vybral, spočívá v tom, že svoji práci začnu akvarelem a pak na ni vytisknu fotografii. Tento přístup otevírá plnou svobodu v malířském vyjádření a zároveň neomezuje fotografie. Při sledování tohoto postupu mohu akvarel zpracovat co nejkvalitněji a stejně kvalitně zpracovat a vytisknout i fotografie. Myslím si, že jde o zásadní rozdíl v mé práci narozdíl třeba od techniky kolorování fotografií.

7. Seznam použitých zdrojů.

1 Won, Beomsik. Beomsik Won Archisculpture / A Ganske Publishing Group company / Germany, 2015

ISBN 978-3-7757-4030-2

2 Svetlana Pavlikova. Techniky Malby / Universum / Praha 2017

ISBN 978-80-242-5747-1

3 Harry Callahan. Retrospektive / Kehrer / Germany 2013

ISBN 978-3-86828-358-7

4 Kari Laitinen, Tuula Moilanen, Antti Tantt. The art and craft of woodblock printmaking, Woodblock Printmaking with oil-based and the Japanese Watercolour Woodcut / Ilmari design publications / Finland 2001

ISBN 951-558-085-4

5 Willfried Baatz, Fotografie / Computer Press / Brno 2004

ISBN 80-251-0210-6

6 Antonín Dufek, Jaromír Funke, Mezi konstrukcí a emocí / Moravská galerie v Brně a nakladatelství Kant / Brno 2013

ISBN 978-80-7027-264-0

7 Frank Herfort, Imperial Pomp: Post Soviet Highrise / Kerber Publishing House / Germany 2013

ISBN 978-38-6678-7988

8. Resumé.

Рефлексии медиа фотографии. Данная тема позволила мне широко подойти к технике выполнения дипломной работы. Так уж повелось, что от самого своего появления фотография всегда стояла рядом с живописью и графикой. Фотография всегда влияла на живопись, как и живопись на фотографию. Мне как автору работающему и с фотографией и с живописью была интересна разница этих двух жанров. жанров которые во много похожи друг на друга и во многом отличаются. Так же меня интересует разница восприятия. Зритель смотрит разными глазами на живопись и фотографию. В свое работе я попытался соединить две техники воедино. Стереть между ними границу, найти места возможного соприкосновения и сходства двух жанров. Данная серия городских пейзажей выполнена в рамках эксперимента, сутью которого было нанесение фотографического изображения на оригинальную акварельную работу. На мой взгляд такой подход максимально объективно объединял две техники воедино, позволяя контролировать равновесие и не допустить перевеса в ту или иную сторону. Работа в столь специфичной технике имела множество технических нюансов. За период работы над данной серией я опробовал множество различных подходов в поиске объективно соприкосновения, наложения фотографии на акварельную работу. Были опробованы разные способы печати на разные живописные техники и виды бумаги. В результате я получил работы, объединяющие в себе черты живописи и фотографии, такие как мазок кисти, акварельные подтеки, шум и пиксели. Так же все работы могут быть изготовлены сугубо в единственном экземпляре, и выразительно теряют свое качество при попытках копировать. Данное свойство, характерно живописным произведением и не типично для фотографии.

9. Seznam předloh.

- 1-Výstava školy Andrijaka
- 2-fotografie z cyklu «intervence» Sergey Lelyukh
- 3-Fotografie s cyklu «Inflace» Sergey Lelyukh
- 4-Fotografie s cyklu «Cizorodost» Sergey Lelyukh
- 5-Kolorovaná koláž čajových sáčků
- 6-Lars Lerin malba
- 7-Lars Lerin malba
- 8-Lars Lerin malba
- 9-Alexsandr Gronsky
- 10-Alexsandr Gronsky
- 11-Jozef Zbukvic malba
- 12-klauzurní práce LS 2017 Sergey Lelyukh
- 11-Vzor tisku na papír s obsahem 100% bavlna
- 12- Zátíší
- 13-Výsledná fotografie

1-Výstava školy Andrijaka.

Výstava školy Andrijaka

(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<http://vseomoskve.info/topics/vystavka-akademiya-i-shkola-akvareli-sergeya-andriyaki-v-manezhe/>

2-fotografie z cyklu «intervence»

fotografie z cyklu «intervence» Sergey Lelyukh

3-Fotografie s cyklu «Inflace»

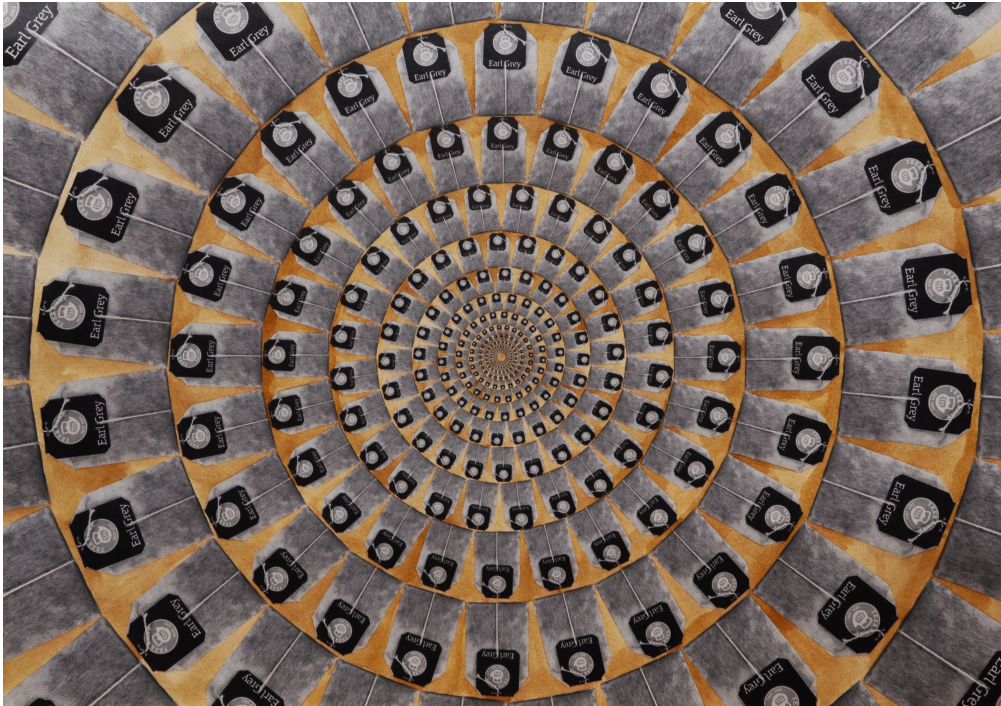
Fotografie s cyklu «Inflace» Sergey Lelyukh

4-Fotografie s cyklu «Cizorodost»

Fotografie s cyklu «Cizorodost» Sergey Lelyukh

5-Kolorovaná koláž čajových sáčků.

Kolorovaná koláž čajových sáčků Sergey Lelyukh

6-Lars Lerin malba.

Lars Lerin malba
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<https://is-july.livejournal.com/1171230.html>

7-Lars Lerin malba.

8-Lars Lerin malba
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<https://is-july.livejournal.com/1171230.html>

8-Lars Lerin malba.

Lars Lerin malba
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<https://is-july.livejournal.com/1171230.html>

9-Alexsandr Gronsky.

Alexsandr Gronsky
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<http://www.foto-video.ru/tech/pract/55041/>

10-Alexsandr Gronsky.

Alexsandr Gronsky
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

<http://bleek-magazine.ru/interviews/alexander-gronsky-interview/>

11-Jozef Zbukvic malba.

Jozef Zbukvic malba
(online) (19.04.2018)

Dostupné z

[http://2016.camberwellartshow.org.au/gallery/?](http://2016.camberwellartshow.org.au/gallery/?q=1&nor=1&pg=1&sort=1&k=&find=&c=&size=&categoryid=&order=DESC)

[q=1&nor=1&pg=1&sort=1&k=&find=&c=&size=&categoryid=&order=DESC](http://2016.camberwellartshow.org.au/gallery/?q=1&nor=1&pg=1&sort=1&k=&find=&c=&size=&categoryid=&order=DESC)

12-klauzurní práce LS 2017

klauzurní práce LS 2017 Sergey Lelyukh

13-Vzor tisku na papír s obsahem 100% bavlna

Vzor tisku na papír s obsahem 100% bavlna

14- Zátíší.

Zátíší Sergey Lelyukh 2018

15-Výsledná fotografie.

«REFLEXE MÉDIA FOTOGRAFIE» Sergey Lelyukh 2018